

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการศึกษาดังนี้

- 1.สรุปผลการศึกษา
- 2.อภิปรายผล
- 3.ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา เรื่อง การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า มีระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและจำแนกเป็นรายข้อ สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภา อบต. พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนา อบต.อย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดทำประชาคมหมู่บ้าน ท่านได้นำปัญหาและความต้องการของประชาชนมาจัดเรียงลำดับความสำคัญอย่างเหมาะสม

1.2 ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภา อบต. ให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ อบต. อย่างเป็นธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สมาชิกสภา อบต. มีการเสนอทบทวนข้อบัญญัติ อบต. ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

1.3 ด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ก่อนการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายมีการนำปัญหาและความต้องการของประชาชนมาประกอบการพิจารณาอย่างเหมาะสม

1.4 ด้านการควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้ตั้งกระทู้ถาม นายก อบต. เกี่ยวกับการบริหารงานทุกครั้งที่มีการประชุมสภาฯ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามขนาดหมู่บ้าน โดยพิจารณาจากการแปลผล พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านขนาดเล็กและขนาดกลางมีระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแตกต่างกัน 3 ด้านและไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน แต่พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุขที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านขนาดกลางมีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่าหมู่บ้านขนาดเล็กทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งกระทู้ถามฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการบริหารงานในช่วงสิ้นปีงบประมาณ ว่าเป็นไปตามนโยบายที่ได้แถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่ ในการจัดทำแผน อบต. ควรนำโครงการ/กิจกรรมในแผนชุมชนของแต่ละหมู่บ้านมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเรียงลำดับปัญหาและความจำเป็นเร่งด่วนของประชาชนและนำมาจัดทำเป็นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และอบต. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี อีกทั้ง อบต. มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาค่อนข้างน้อยและไม่ครบทุกด้าน อบต. ควรเน้นการให้บริการประชาชนมากยิ่งขึ้น และอบต. ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลให้ประชาชนได้รับทราบและได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกข้อบัญญัติมากกว่านี้

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นที่สำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุขมองการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของตนเองในภาพรวมว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งถือเป็นความรู้สึกด้วยตนเองเมื่อเทียบกับงานที่ปฏิบัติ แต่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นไปได้ว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าตนเองทำหน้าที่ได้ดีใน 2 ด้าน แต่อีก 2 ด้านก็ยังคงมองว่า ตนเองยังทำหน้าที่ยังไม่ดีเท่าที่ควร ยิ่งเมื่อพิจารณาลงลึกไปถึงรายชื่อ ก็พบว่า มีบางข้อทำได้ค่อนข้างดี โดยเฉพาะข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน เช่น สภา อบต. พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนา อบต. อย่างเหมาะสม สภา อบต. ให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ อบต. อย่างเป็นธรรม ส.อบต. มีหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ส.อบต. มีหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ มงคล อุทธิทิต (2550 : 21-22) ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอสี้อ อำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในบทบาทหน้าที่ด้านการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ระดับมากกว่าร้อยละ 80 คือ สมาชิกสภา อบต. ได้ประชาสัมพันธ์แผนพัฒนาท้องถิ่นให้ชาวบ้านทราบเป็นประจำ ร้อยละ 95.9 และยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในบทบาทหน้าที่ด้านงบประมาณท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยสมาชิกสภา อบต. มีการตรวจสอบร่างงบประมาณที่จะเสนอต่อสภาก่อนประชุมเห็นชอบทุกครั้งมากที่สุดร้อยละ 95.2 แต่ก็มีสมาชิกจำนวนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่น้อยที่เห็นว่ายังทำได้ไม่ดีนัก ยกตัวอย่าง เช่น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในแต่ละด้านที่พบ คือ การจัดทำประชาคมหมู่บ้าน ส.อบต. ได้นำปัญหาและความต้องการของประชาชนมาจัดเรียงลำดับความสำคัญอย่างเหมาะสม สมาชิกสภา อบต. มีการเสนอทบทวนข้อบัญญัติ อบต. ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ก่อนการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย มีการนำปัญหาและความต้องการของประชาชนมาประกอบการพิจารณาอย่างเหมาะสม ส.อบต. ได้ตั้งกระทู้ถาม นายก อบต. เกี่ยวกับการบริหารงานทุกครั้งที่มีการประชุมสภาฯ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าหน้าที่เหล่านี้ ยังได้รับการนำไปปฏิบัติค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับเรื่องอื่น ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามขนาดหมู่บ้าน พิจารณาจากการแปลผล พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านมีขนาดต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า ไม่แตกต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านที่พบว่าแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นได้ว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม้จะอาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีขนาดต่างกัน แต่โดยบทบาทหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ แต่พิจารณาจากค่าเฉลี่ย กลับพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุขที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านขนาดกลาง มีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านขนาดเล็ก ทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ ได้สะท้อนให้เห็นว่าการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านขนาดกลาง หากพิจารณาลงลึกในรายละเอียดสามารถปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่สูงกว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านขนาดเล็ก

3. จากผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข พบว่าข้อเสนอแนะที่มีความดีสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งกระทู้ถามตามฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการบริหารงานในช่วงสิ้นปีงบประมาณ การจัดทำแผนองค์การบริหารส่วนตำบลควรนำโครงการ/กิจกรรมในแผนชุมชนแต่ละหมู่บ้านมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และควรเรียงลำดับปัญหาและความจำเป็นเร่งด่วนของประชาชนมาจัดทำเป็นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า บทบาทดังกล่าวนี้ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมายังปฏิบัติยังปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ไม่เต็มที่นัก ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข จะต้องตระหนักและให้ปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 จากการศึกษาค้นคว้าการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้มีอำนาจการปกครองตนเอง ในรูปแบบนิติบุคคล ในการบริหารงานจึงต้องมีฝ่ายบริหารงาน และฝ่ายสภา

บริหารคือ สมาชิกสภา อบต. ที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนเพื่อเป็นตัวแทนในการบริหารราชการมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ เช่นอำนาจหน้าที่ด้านการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภา อบต. จะต้องจัดทำหรือ เข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชน มาจัดเรียงลำดับความสำคัญของโครงการที่จะพัฒนาอย่างเหมาะสม เพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลของฝ่ายบริหารในการจัดสรรงบประมาณที่จะไปแก้ไขปัญหาและพัฒนาตำบลต่อไป ส่วนด้านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบลให้ทันสมัยอยู่เสมอและเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการปรับปรุงท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรม ประเพณีในปัจจุบัน ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ นั้นสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องทบทวนและพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยต้องคำนึงถึงปัญหาและความจำเป็นเร่งด่วนของประชาชน ที่ผ่านกระบวนการประชาคมระดับหมู่บ้านมาประกอบการพิจารณาว่ามีความเหมาะสมและเร่งด่วนจริงและสามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนได้ตรงตามประเด็น และด้านการควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภา อบต. ควรตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารงานทุกครั้งที่มีการประชุมสภา อบต. รวมทั้งตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและหนังสือสั่งการหรือไม่และควรเสนอแนะเมื่อมีข้อบกพร่องในการบริหารงานของฝ่ายบริหาร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ที่มีรูปแบบแตกต่างกัน

2.2 ควรมีการศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม